test pit 6, the cultural layer measured at up to 2.2 m in thickness. The finds included sherds of household pottery featuring green, yellowish, and brown glaze, horizontal lines, and fragments of stove tiles with green glaze. Test pit 3 contained a kopeck of Yelizaveta Petrovna II of Russia, minted in 1757 (Fig. 2).

Monika Žėkaitė,
Vytautas Vingis

Vilniaus gatvė 74

2023 m. Valkininkų miestelio istorinės dalies (UK 17118) ir senamiesčio kultūrinio sluoksnio (UK 21483) teritorijose (Varėnos r., Valkininkų sen.), Vilniaus g. 74, buvo atlikti žvalgomieji ir detalieji tyrimai. Žvalgomųjų tyrimų metu ištirtas vienas 1x1 m dydžio šurfas, iš viso 1 m^2. Detaliųjų tyrimų metu ištirtas 4x1–1,3 m plotas, iš viso 4,5 m^2.

1993 m. S. Berulis vykdė žvalgomuosius tyrimus visoje miestelio teritorijoje. Jų metu ištirti 55 šurfai, iš viso 57 m^2 plotas. Arčiausiai Vilniaus g. 74 tirti šurfai 21, 23. Šurfe 21 aptiktas sluoksnis su juodosios keramikos šukėmis,

1 pav. Šurfas 1 pasiekus įžemio horizontą iš ŠV. M Žėkaitės nuotr.

Fig. 1. Test pit 1 upon reaching the natural layer, viewed from the NW.

datuojamomis XVIII a. ir vėlesniu laikotarpiui. Šurfe 23 rastas 46 cm gylyje atidengtas įžemis (*LIIR*, f. 1, b. 2263). 2011 m. D. Kontrimas vykdė žvalgomuosius tyrimus Valkininkų miestelyje, jis ištyrė 46 šurfus, iš viso 61,52 m^2 plotą. Artimiausiai tirti šurfai 15, 16. Šurfe 15 įžemis pasiektas 0,8–1,15 m gylyje. Tik šurfe 16 fiksuotame perkasime surasta 1 žiesto puodo ąselė, 1 keptuvės kojelė, neaiškaus geležinio dirbinio dalis (*ATL 2011 metais*, 2012, p. 447–451).

Pirmiausia buvo vykdyti žvalgomieji tyrimai (1 pav.), jų metu nustatyta, kad iki 65–80 cm gylio rasti XIX–XX a. datuojami sluoksniai su pavienėmis XVII–XVIII a. buitinės keramikos šukėmis, koklio fragmentu. Giliau tirti apie 20–25 cm storio sluoksniai su XVI–XVIII a. pradžia datuojamais archeologiniais radiniais (žiestomis pilkos, rudos, rausvos molio masės buitinės keramikos šukėmis su žalia, ruda, gelsva glazūra, horizontalių linijų ornamentu arba be puošybos elementų), stiklo fragmentais. Vėliau toje pačioje vietoje buvo vykdyti detalieji tyrimai, kurių metu fiksuota beveik identiška situacija kaip ir tirtame šurfe. Perkasoje (2 pav.) iki 70–80 cm gylio fiksuoti XIX–XX a. sluoksniai su daugiausia XIX–XX a. datuojamais radiniais – buitinės keramikos šukėmis, stiklo duženomis, carine XIX a. I pusės moneta ir pavieniais XVII–XVIII a. datuojamais radiniais. Nuo 70–80 cm gylio rastas šviesiai pilkas žvyringas smėlis, kurio storis siekė 3–7 cm, jame aptikta XVII–XVIII a. datuojamų žiestų pilkos, rudos, rausvos molio masės buitinių keramikos šukių, stiklo radinių, vienas avalynės kulno dalies pasagėlės fragmentas. Po minėtais sluoksniais tirtame plote nuo 72–85 cm gylio tirtas 20–25 cm storio sluoksnis su XVI–XVIII a. pradžia datuojamomis keramikos šukėmis (su žalia, ruda glazūra, keletas šukių puoštos horizontalių linijų ornamentu arba be puošybos elementų), stiklo (lango šukių?) fragmentais. 0,9–1 m gylyje ras-

tas 3–10 cm storio rusvo smėlio sluoksnis be radinių. Tirtame plote 0,9–1,05 m gylyje pasiektas geltonos spalvos smėlis – įžemis.

Iš viso (žvalgomųjų ir detaliųjų tyrimų metu) inventorinta 313 archeologinių radinių (3 pav.), kurių pagrindą sudarė žiestų keraminių indų duženos (su ruda, žalia, gelsva glazūra, horizontalių linijų ornamentais ir be puošybos detalių), taip pat aptikta stiklinių indų fragmentų, kniedė, apkalas ar skardelė ir avalynės kulno dalies pasagėlė. Radiniai perduoti MeKM.

74 Vilniaus Street

In 2023, excavations were carried out at 74 Vilniaus Street in Valkininkai (Varėna district, S Lithuania), comprising one test pit and one trench, measuring 1 m^2 and 4.5 m^2, respectively (Figs. 1, 2). The investigations revealed 19th- and 20th-centrury deposits extending to a depth of 65–80 cm, with isolated finds from the 17th and 18th centuries. Further down, the archaeological layers measured 20–25 cm thick and contained potsherds and glass fragments dating to the 16th–18th centuries. In total, 313 individual finds were collected (Fig. 3), and a further 520 g of finds were classified as mass material due to their fragmentary nature.

2 pav. Perkasa 1 pasiekus įžemio horizontą iš PV. V. Vingio nuotr.

Fig. 2. Trench 1 upon reaching the natural layer, viewed from the SW.

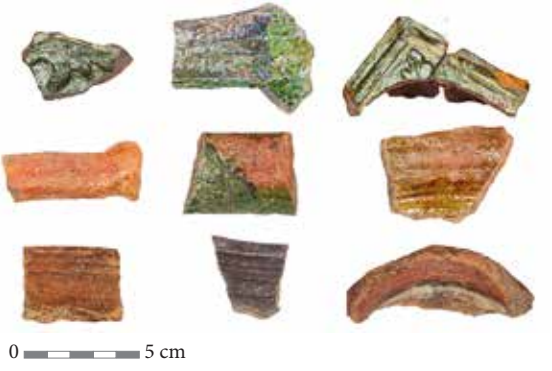

3 pav. Tyrimų metu rasti radiniai: keraminių indų šukės, koklių fragmentai. V. Vingio nuotr.

Fig. 3. A selection of finds: potsherds and stove tile fragments.